

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Breuiarius Moguntiu[m]

[Straßburg], [ca. 1500]

Sermo beati Augustini episcopi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31634

filijs ad filium regem angelo-
 rum. **Virgo** solamen deso-
 larorum spes et mater benig-
 na orphanorum. Succurre fi-
 Gloriam. Succurre. **Hymnus**
 Ave maris stella. **Post p-**
 tum. **Sup mag. añ.** Alma re-
 demptoris mater que peruisa
 celi porta manens et stella ma-
 ris succurre cadenti surgere cui
 cura est populo. Tu que genu-
 isti natura mirante tuum scm̄
 genitorem. Virgo prius ac po-
 sterius gabrielis ab ore sumes
 illud aue peccatorum misere
Omnipotens sem. **Collcā.**
 piterne deus qui gloriose vir-
 ginis et matris marie corpus
 et animam ut dignum filij tui
 habitaculum effici mereretur
 cooperante spiritu sancto ppa-
 rasti. da ut cuius comemo-
 ratione letamur. eius pia inter-
 cessione ab instantibus mal-
 et a morte perpetua liberemur
 Per eundem. eiusdem. **Ad**
completorium añ. Sub tuaz
 protectionem. **Hymn.** Vir-
 go singularis. **Capitulum.**
 Transite ad me omnes qui
 concupiscitis me et a generati-
 onibus meis adimplemini. deo.
Elegit. **Super nūc dimic-**
tis añ. Glorificamus te dei
 genitrix quia ex te natus est chris-
 tus salva omnes qui te glorifi-
 cant. **Preces vsq.** Sacerdo-
 tes. **Sentiant.** **Collecta.**

Concede quesumus miseri-
 cordis deus fragilitati nostre p-
 sidium. ut qui sancte dei geni-
 tricis commemoratione agi-
 mus eius apud te patrocinia
 sentiamus. Per eum. **Ad matu-**
rnas Inuicatos. In honore
 beatissime marie virginis In-
 uilemus deo. **ps Venite.** **In**
primo noct. añ. Ecce tu pul-
 chra es amica mea. ecce tu pul-
 chra oculi tui columbarum.
Ps. Domine dominus noster
Añ. Sicut liliū inter spi-
 nas sic amica mea inter filias
Ps. Celi enarrant. **Añ.** Fa-
 uis distillans labia tua spon-
 sa et odor vestimentorum tuo-
 rum sicut odor thuris. **psalm**
 Domini est terra. **Spele**
 tua et pulchritudine tua In-
 rende prospere procede et reg-
 na. **Acto prima.** **Sermo bea-**
ti Augustini episcopi.
 Hec est nobis dilectissimi
 dies venerabilis virginis ma-
 rie dedicatus. Et ideo gaude-
 at terra nostra tante virgini de-
 bitum obsequium exhibendo
 Hec est enim flos campi dei qua
 ortum est preciosum liliū cō-
 uallium. Per cuius partum
 mutat natura prothoplasto-
 rumque deletur culpa. precisus
 est in ea eue infelicitatis elogi-
 um quo dicitur ei: In dolore
 paries filios quia maria i le-
 ticia concepit dominus. Eva

em luxit. ista exultauit. Eua
dolorem. maria portauit gau
dium in ventre. Illa peccato
rem. ista edidit saluatoꝛē. Im
pleta est maria gratia. et eua
euacuatur a culpa. **B**enedi
ctio eue mutatur in bñdictio
nem marie. **P**ater generis no
stri penam inculit mundo ge
nitrici domini nostri salutem
attulit mundo. **A**uctrix pec
cati eua. auctrix meriti maria
Eua occidēdo obfuit. maria
speciali gratia quam apd do
minū inuenit totū mun dū vi
uificauit. **T**u autē. **R.** Sal
ue nobilis ꝑga yesse. salue flōs
campi maria vñ ortū est liliuz
conuallū. **O**dor tu? sup cū
eta preciosa vnguenta. **P.** Fa
uus distillans labia tua lac et
mel sub lingua tua **O**dor.
Qualis autē et quanta **Le. ij.**
sic virgo beata diuinitus des
claratur cum angelus ait **A**
ue gratia plena domin' recuz.
benedicta tu in mulieribz. **T**a
libz nanqz decebat virginem
obpignozari muneribz vt esset
gratia plena que celis gloriā
dedit terris deuz pacēqz refu
dit gentibus fidem. virtus fi
nem vite ordinem: moribz di
sciplinam. **V**ere etenim gratia
sancti ymbre perfusa est omnis
creatura. **T**u autē. **R.** Gau
de maria virgo cūctas: here
tes sola interemisti que gabri
elis archāgeli dictis credidisti
Dum virgo deum et homi
nem genuisti et post partū vir
go inuolata permansisti. **P.**
Gabrielem archangelum cre
dimus diuinitus te esse affa
tum vterum tuum de spū san
cto credimus impregnatum.
erubescat iudeus infelix q̄ di
xit christum ex ioseph semine
esse natum. **D**um. **Le. ij.**
Igitur nāqz quod non habu
it vsus nature diuinitus nūci
atur: et ꝑ christuz in maria ad
implet. et ꝑe bñdicta int mlie
res q̄ n̄ solū bñdcā int mlieres
sz int mlieres bñdcās maiori
bñdictione spēaliter insignis.
Recte ergo ei dicitur benedi
cta tu inter mulieres et bene
dictus fructus ventris tui. be
nedicta est enim incompatibi
ter que et diuini germinis ꝑ
lem generauit et coronam inre
gritatis inuolabiliter obser
uauit. **E**t bñdictus fruct' vē
tris illius. per quem et semen
incorruptionis et eterne here
ditatis quam perdidimus in
adam fructū recepim'. **E**t ve
re ac singulariter bñdictus q̄
nō n̄ro more postq̄ natus est
grām bñdcōnis a dño ꝑcepit
sz ipe ad saluādū mōm bñdi
ctus venit in noīe dñi. **T**u. **R.**
Stirps yesse ꝑga ꝑducit viti
gaqz flozē. **E**t sup hūc flozē

requiescit spūs alm⁹. **V.** Virgo dei genitrix virga ē flos filius eius. **Et.** **In secundo no. an.** Emissiones tue padis maloz punicoz cū pomoz fructibus. **ps.** Eructavit **an.** Fōs ortoz puteus aquarū viuentiū que fluunt impetu de libano. **ps.** De⁹ nr̄ re. **an.** Veniat dilectus meus i ortū suum et comedat fructū pomoz suoz. **ps.** Fūdāmetā. **V.** **Dis.** Gaude ergo **Lcō iij.** fusa. virgo maria q̄ cūctas hereses sola interemisti q̄ gabriel archangeli dictis credidisti: qm̄ p̄ aures tuas angelica saluatio benedictionē infundens: maledictōnē excludit quam p̄ aures eue diabolica deceptio mortē inducēs ex ore serpentis mūdo infudit. Tu ergo sanctissima et clementissima dñā q̄ totius mūdi genuisti saluatōrē miserere miserie et dolori p̄ omib⁹ misericorditer intercede q̄ omib⁹ facta es ianua misericordie. sana dulcissima mī christi qd̄ dolemus. excusa qd̄ timemus et vbi non valet excusatio valeat scissima tua de peccatio. **Tu.** **R.** Sup̄ salutē et oēm pulchritudinē dīlcā es a dño et regia celoz vocari digna est. Nā et chori angelozū cōsortes et p̄ciues tuī. **V.** Spē tua et pulchritudie tua intēde p̄specede et regna. **Nā.** **Lc. v**

Asto nūc orōib⁹ et p̄ciib⁹ portata celi q̄ porta fuisti et clausa p̄māssisti ad introitū et exitū filij dī. vt p̄te nob̄ ad eū patef̄at aditus p̄ quā ab inscrutabili diuine natiuitatis archano ad nos ei patuit exit⁹. Dū virgo deū et hominē genuisti. et post partuz virgo inuiolata permansisti. Qui em̄ an̄ secula in sinu dei p̄ris eternaliter erat vnigenitus diuine nature et primogenit⁹ om̄is creature. Ip̄e in fine seculoz in sinu virginis m̄ris temporaliter. Fact⁹ est in singulari natiuitate vnigenitus et in multis adoptōis fratrib⁹ primogenitus. **T. R.** Beata es virgo maria dī genitrix q̄ credidisti dño p̄fecta sūt in te que deā sūt tibi. Ecce exaltata es sup̄ choros angelozū intercede pro nobis ad dominū ih̄m christū. **V.** Ave maria grā plena dñs tecū. **Ecce.** **Propterea** fr̄es charissimi hortoz vos et amoneo nolite cessare a laudib⁹ genitricis dei marie. Qd̄ si p̄go aut p̄tinēs esvenerare et lauda qz nō potes eē continēs alr̄ q̄ ex grā christi q̄ fuit plenissime in maria quā laudas. Qd̄ si i cōiugio aut i pctō es nihilominus p̄fitere et lauda qz ex maria oib⁹ misericōdia p̄fluit et grā. **Uñ** dīlcissimi celebrare p̄gis cōmemoratōez et tot⁹ laudib⁹

honorate quia ipsa est virgo re-
gia quam splendor elegit pa-
terne glorie. que corpus chris-
ti sine contagio generavit. vir-
ga de radice vesse procedens.
virgo dei genitrix flos filii et
flos candidus et rubicundus
electus ex milibus. flos in quem
prospicere desiderant angeli.
flos ad cuius odorem reuolunt
sicut mortui et ad vitas recre-
antur infirmi. Tu. **R.** Salve
maria gemma pudicitie. **S.**
In vesperis. In tertio nocturno
an. Veni in ortum meum so-
ror mea sponsa mellis mirras
meam cum aromatibus meis.
ps. Cantate **primu. an.** Co-
medi fauam cum melle meo bi-
bi vinum meum cum lacte meo
ps. Dominus regnavit. exulteret.
An. Talis est dilectus meus
et ipse est amicus meus filie hieru-
salem. **ps.** Cantate. **ij. v.**
Adiuuabit eam. **Secundum luc.**
In illo tempore: Extollens
quedam mulier vocem
de turba dixit ad Iesum Bea-
tus venter qui te portauit et
vbera que suxisti. Et reliqua.
Omelia venerabilis Bede.
Magne deuotionis et fidei hec
mulier ostenditur que scribis
et phariseis domini tempran-
tibus simul et blasphemanti-
bus tanta sinceritate eius in-
carnationem cognoscit. tanta
fiducia confitetur ut et presenti

um procerum calumniam. et
futurozorum confundat hereti-
corum perfidiam. Nam sicut in
dei spiritus sancti opera blas-
phemando verum consubstan-
tialemque patri dei filium ne-
gabant. sic heretici postea ne-
gando mariam semper virginem
sancti spiritus operante
virtute nascituro ex humanis
membris unigenito deo car-
nis sue materiam ministrasse
verum consubstantialemque ma-
tri filium hominis fateri non debere
dixerunt. Tu autem domine. **R.**
Videte miraculum mater domini
concepit virgo virgine ignotas
confortium. Stans onerata no-
bili onere maria et matrem se-
lecta cognoscit que se nescit vir-
gorem. **v.** Virgo concepit et
virgo peperit et post partum vir-
go permansit. Stans onerata.
Sed si caro verbi Lectio viii
dei secundum carnes nascentis a car-
ne virginis matris pronuncia-
tur extranea sine causa venter
qui eum portasset. et vbera que
lactassent beneficarentur. Quia
enim consequentia eius lacte
crederetur nutritus cuius lacte
mine negaretur conceptus. Cum
ex vniuersi eiusdem fontis origi-
ne secundum phisicos vterque liquor
emanare probetur nisi forte op-
presentur sementiam sue car-
nis materiam nutritio in car-
ne dei filio suggerere potuisse